

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΠΜΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ,
ΙΣΤΟΡΙΑ, ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

Πάτρα

Ημερομηνία 05-06-2024

Η παρούσα έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών «Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία» αποτελεί τμήμα της ετήσιας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών και ακολουθεί τη διάρθρωσή της.

Α' μέρος: Αποτύπωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία-ΑΣΚ»

Στοιχεία Ίδρυσης κι εξέλιξης του ΠΣ, Σκοπός, Μαθησιακά αποτελέσματα, web site του ΠΣ και στοιχεία ΔΠΣ

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία» (ΜΠΣ ΑΣΚ) ιδρύθηκε και προσφέρεται από το 2016 (ΦΕΚ ίδρυσης 2405/Β/04- 08-2016 και επανίδρυσης 2069/Β/2018).

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. «Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία» είναι η μελέτη του κοινωνικού και πολιτισμικού φαινομένου του αθλητισμού. Ο σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι διπλός: αφενός η παροχή εξειδικευμένης γνώσης αναφορικά με ζητήματα κοινωνικής και πολιτισμικής ιστορίας, κοινωνιολογίας, ανθρωπολογίας και πολιτισμικών σπουδών του αθλητισμού και των σπορ, μέσω της διασύνδεσης θεωρητικής γνώσης και ερευνητικής πρακτικής και, αφετέρου η κατάρτιση επιστημόνων ερευνητών στον χώρο των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, μέσα από τη θεωρητική αλλά και εμπειρική/ερευνητική κοινωνιολογική, ιστορική και ανθρωπολογική προσέγγιση του αθλητισμού και των σπορ.

Παράλληλα προς την ερευνητική αποστολή του, το Πρόγραμμα αποβλέπει στην εξειδίκευση στελεχών του αθλητισμού, του αθλητικού τύπου και της εκπαίδευσης, φέρνοντάς τους σε επαφή με τις νέες θεωρητικές και μεθοδολογικές τάσεις στο χώρο των κοινωνικών, ιστορικών και πολιτισμικών σπουδών του αθλητισμού. Στόχος είναι η διάχυση μιας νέας κουλτούρας γύρω από τις κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις του αθλητισμού και των σπορ, έτσι ώστε μέσω της κριτικής σύνδεσης τους με τις ευρύτερες κοινωνικές και πολιτισμικές δομές και διαδικασίες να επιτευχθεί αφενός η υπέρβαση κυριάρχων στερεοτύπων και προκαταλήψεων γύρω από αυτά στο δημόσιο λόγο και τις αντίστοιχες πρακτικές και, αφετέρου, η παιδαγωγική αξιοποίησή τους ως μέσο κοινωνικοποίησης, κοινωνικής ένταξης και δια-πολιτισμικού αναστοχασμού.

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- ✓ Να κατανοούν τις βασικές έννοιες, θεωρίες και μεθόδους, καθώς και τα ερευνητικά πεδία (topics) της ιστορίας, κοινωνιολογίας, ανθρωπολογίας και πολιτισμικών σπουδών του αθλητισμού
- ✓ Να αντιλαμβάνονται τις σύνθετες ιστορικές, κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις των σύγχρονων σπορ
- ✓ Να διερευνήσουν κριτικά τις ιστορικές και κοινωνικές διαδικασίες παραγωγής και κατανάλωσης των αθλητικών πρακτικών, του αθλητικού θεάματος και των αθλητικών προϊόντων
- ✓ Να γνωρίζουν τις κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες, αλλά και τις επιστημονικές εξελίξεις της ύστερης νεωτερικότητας που συνέβαλαν στην επαναδιαπραγμάτευση του σώματος και του κοινωνικού φύλου
- ✓ Να κατανοούν τη σημασία της φυσικής αγωγής στη διαμόρφωση της αθλητικής κουλτούρας, των αθλητικών ταυτοτήτων και των κοινωνικών χρήσεων του αθλητισμού και των σπορ
- ✓ Να περιγράφουν τις νέες τάσεις της αθλητικής βιομηχανίας στο πλαίσιο της

επαγγελματοποίησης και παγκοσμιοποίησης των σπορ

- ✓ Να εξετάζουν κριτικά τη δομή, οργάνωση και λειτουργία, καθώς και τον ευρύτερο κοινωνικό και πολιτισμικό ρόλο των αθλητικών θεσμών και πρακτικών, αλλά και των φίλαθλων κοινοτήτων
- ✓ Να γνωρίζουν τις διαφορετικές μορφές, τα σύνθετα αίτια και τις πολλαπλές συνέπειες της παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς και του κοινωνικού ελέγχου στους αθλητικούς χώρους
- ✓ Να αξιολογούν κριτικά το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και τις πολιτικές που εφαρμόζονται στο χώρο του αθλητισμού
- ✓ Να γνωρίζουν τους κύριους άξονες του θεωρητικού προβληματισμού και την αντίστοιχη ερευνητική ατζέντα των κοινωνικών επιστημών για το σώμα και το κοινωνικό φύλο, με βάση τη σχετική ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία
- ✓ Να γνωρίζουν εθνογραφικά και μικροκοινωνιολογικά παραδείγματα που καταδεικνύουν τις πολλαπλές και σύνθετες κοινωνικές και πολιτισμικές σημασιοδοτήσεις (έμφυλες, ταξικές, εθνο-πολιτισμικές, φυλετικές) που συνδέονται με το σώμα και το κοινωνικό φύλο, τις επιτελέσεις και τις μεταμορφώσεις τους
- ✓ Να γνωρίζουν εθνογραφικά και μικροκοινωνιολογικά παραδείγματα που καταδεικνύουν το σώμα και το κοινωνικό φύλο ως πεδία πολιτικών διεκδικήσεων και συγκρούσεων
- ✓ Να αξιολογούν τη σημασία της φυσικής αγωγής στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- ✓ Να κατανοούν το ρόλο, την επιρροή και τη σημασία του αθλητισμού στην σύγχρονη ελληνική κοινωνία και εκπαίδευση
- ✓ Να σχεδιάζουν και να υλοποιούν εμπειρικές κοινωνικές έρευνες στο χώρο του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής
- ✓ Να σχεδιάζουν και να υλοποιούν προγράμματα κοινωνικής παρέμβασης και ανάπτυξης μέσω του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο
- ✓ Να σχεδιάζουν και να υλοποιούν προγράμματα σωματικής αγωγής στην εκπαίδευση.

Πιστωτικές Μονάδες ECTS Προγράμματος Σπουδών: 120 (30 ECTS ανά εξάμηνο)

Ελάχιστη διάρκεια φοίτησης: 2 ακαδημαϊκά έτη

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2011 της Unesco:

- με βάση το επίπεδο σπουδών: 7

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2013 της Unesco:

- με βάση τον τομέα εκπαίδευσης: 0388 – Inter-disciplinary programmes and qualifications involving social sciences, journalism and information/ 0388 – Διεπιστημονικό πρόγραμμα στους τομείς:

0314 Sociology and cultural studies

0312 Political sciences and civics

0222 History and archaeology

Χαρακτηρισμός ΜΠΣ: Master of Science (MSc)

Web site του Προγράμματος Σπουδών

<https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/sports-studies-sociology-history-anthropology/>

Διευθυντής του ΜΠΣ ΑΣΚ είναι ο καθηγητής Α΄ Βαθμίδας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών κ. Νίκος Κοταρίδης (γνωστικό αντικείμενο: Κοινωνική Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας).

Η ανταπόκριση του προγράμματος στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Το ΠΜΣ «Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία», από την ίδρυσή του το 2016 έως σήμερα, στοχεύει στην κατάρτιση επιστημόνων ερευνητών στον χώρο των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, μέσα από τη θεωρητική αλλά και εμπειρική/ερευνητική κοινωνιολογική, ιστορική και ανθρωπολογική προσέγγιση του αθλητισμού και των σπορ. Στο τέλος των σπουδών τους, οι απόφοιτοι του Προγράμματος θα έχουν αποκτήσει το θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο, καθώς και τις απαραίτητες δεξιότητες για την διεπιστημονική κοινωνική και πολιτισμική διερεύνηση του αθλητισμού. Ιδιαίτερα δραστηριοποιούνται σε αυτή την κατεύθυνση όσοι φοιτητές και απόφοιτοι εργάζονται στην εκπαίδευση, σε διάφορους φορείς και στον Τύπο.

Το Πρόγραμμα Σπουδών σχεδιάστηκε το 2016 και εφαρμόστηκε ως είχε για τέσσερα χρόνια. Στη συνέχεια προτάθηκαν και εγκρίθηκαν βελτιώσεις βάσει της εμπειρίας από τα προηγούμενα έτη λειτουργίας του προγράμματος (από την αποτίμηση των Συντονιστών, τις αξιολογήσεις των φοιτητών και τις παρατηρήσεις των μελών ΣΕΠ της θεματικής ενότητας). Παρόμοια διαδικασία σκοπεύουμε να κάνουμε κάθε τρία χρόνια.

Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

Η δημοσιοποίηση του προγράμματος γίνεται κεντρικά από τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ, μέσω των εντύπων του Πανεπιστημίου, των ιστοσελίδων του, των κοινωνικών δικτύων του και των δελτίων τύπου που αποστέλλονται σε ΜΜΕ, φοιτητές και ενδιαφερόμενους.

Σημαντικές δράσεις προβολής, είναι η υποδοχή των πρωτοετών, η διεξαγωγή ενημερωτικών webinars προς ενδιαφερόμενους υποψήφιους φοιτητές Προγραμμάτων Σπουδών και η συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων

Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων τα προηγούμενα χρόνια δεν γινόταν με συστηματικό τρόπο διότι δεν υπήρχε σε λειτουργία το Γραφείο Διασύνδεσης, ενώ η παλαιότερη δομή ΔΑΣΤΑ αδρανοποιήθηκε. Στο 2021 το ΓΔ ενεργοποιήθηκε εκ νέου (<https://career.eap.gr/>) και αναπτύσσεται με στόχο να μπορεί να προσφέρει συστηματική παρακολούθηση των αποφοίτων όλων των ΠΣ του Ιδρύματος σε μεγάλο βάθος χρόνου. Επίσης ιδρύθηκε και Δίκτυο Αποφοίτων (<https://alumni.eap.gr/>) του οποίου σκοπός είναι η ενίσχυση των σχέσεων και η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει το Πανεπιστήμιο στους αποφοίτους του, μέσα από την ενίσχυση δεσμών αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μαζί τους καθώς και την ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών

στην κατεύθυνση συνεχούς υποστήριξης της επαγγελματικής εξέλιξης αυτών, καθώς και ευκαιριών για επαγγελματική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη.

Διαδικασία επιλογής φοιτητών/τριών

Η διαδικασία επιλογής καθορίζεται από το ΕΑΠ και είναι η ίδια για όλα τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και βασίζεται σε ανοικτή στους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί:

1. Απόφοιτοι ΑΕΙ των Τμημάτων Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών (συμπεριλαμβάνονται οι απόφοιτοι των Προγραμμάτων Σπουδών «Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών», «Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό», «Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό», «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και πτυχιούχοι Τμημάτων και Σχολών Νομικής).
2. Απόφοιτοι ΑΕΙ των Τμημάτων Επιστήμης Φυσικής Αγωγής.
3. Άλλων συναφών με τα αντικείμενα και τους σκοπούς του Π.Μ.Σ. τμημάτων των Α.Ε.Ι.
4. Πτυχιούχοι αντίστοιχων, συναφών με τα αντικείμενα και τους σκοπούς του ΠΜΣ τμημάτων ΤΕΙ

Για την επιτυχή, ωστόσο, παρακολούθηση των θεματικών ενοτήτων του Μ.Π.Σ. απαιτείται η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας σε επίπεδο τουλάχιστον Β2.

Όλοι οι υποψήφιοι φοιτητές θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη διαδικασία εγγραφής σύμφωνα με τις οδηγίες της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Όλα τα στάδια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών δημοσιεύονται με σχετικές ανακοινώσεις στην κεντρική ιστοσελίδα του ΕΑΠ, η δε διαδικασία προκήρυξης προσφερόμενων θέσεων φοίτησης αποτελεί διαδικασία ISO στο ΕΑΠ.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Η δομή του ΠΜΣ αποτυπώνεται στη διάρθρωση των Θεματικών Ενοτήτων του, η οποία έχει ως εξής:

1ο Εξάμηνο

ΑΣΚ50 Κοινωνική και πολιτισμική ιστορία του αθλητισμού και των σπορ

ΑΣΚ51 Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του αθλητισμού και των σπορ: θεωρία και μέθοδος

ΑΣΚ52 Ιστορία της Φυσικής Αγωγής

2ο Εξάμηνο

ΑΣΚ53 Κοινωνικές και πολιτικές λειτουργίες της Φυσικής Αγωγής

ΑΣΚ54 Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους I: η κοινωνική οργάνωση και εξέλιξη των κοινοτήτων οπαδών

ΑΣΚ55 «Παραβατικότητα» και «βία» στους αθλητικούς χώρους

3ο Εξάμηνο

ΑΣΚ60 Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους II: οπαδικές ταυτότητες και κουλτούρα

ΑΣΚ61 Ζητήματα κοινωνικού ελέγχου στους αθλητικούς χώρους

ΑΣΚ62 Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του σώματος και του φύλου

4ο Εξάμηνο

ΑΣΚ63 Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Στο πρώτο εξάμηνο, οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν μία (1) έως τρεις (3) ΘΕ του συγκεκριμένου εξαμήνου, όποια/ες εξ αυτών επιθυμούν. Η επιλογή έως τριών Θεματικών Ενοτήτων ισχύει για όλα τα εξάμηνα σπουδών. Κατά τη διαδικασία δήλωσης Θεματικών Ενοτήτων πρέπει να εξαντλούνται πρώτα οι Θεματικές Ενότητες προηγούμενου εξαμήνου και κατόπιν να δηλώνονται Θεματικές Ενότητες επόμενου εξαμήνου, ή να επιλέγονται ταυτόχρονα όσες έχουν απομείνει στον φοιτητή από το προηγούμενο εξάμηνο.

Για την ολοκλήρωση του προγράμματος είναι απαραίτητη η επιτυχής ολοκλήρωση όλων των Θ.Ε. και η επιτυχής εκπόνηση και παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας αρχίζει μετά την επιτυχή ολοκλήρωση όλων, δηλαδή και των εννέα (9) Θεματικών Ενοτήτων του ΠΜΣ.

Το θέμα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας πρέπει να αφορά ζητήματα σχετικά με τις Θεματικές Ενότητες και τους επιμέρους άξονες που τις συγκροτούν. Αυτή μπορεί να στηρίζεται σε πρωτογενή εμπειρική έρευνα ή σε πρωτότυπη κριτική ανασκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας.

Το Πρόγραμμα σχεδιάστηκε και οργανώθηκε σε διάστημα δύο ετών από τριμελή Ακαδημαϊκή Επιτροπή Εποπτείας (ΑΕΕ), η οποία επιμελήθηκε την οργάνωση της ύλης και μερίμνησε ώστε να μην υπάρχουν επικαλύψεις μεταξύ των Θεματικών Ενοτήτων. Τον ρόλο της ΑΕΕ έχει πλέον αναλάβει η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ), η οποία αποτελείται από τον Διευθυντή Σπουδών και τους συντονιστές των Θεματικών Ενοτήτων του ΠΜΣ και συνεδριάζει δύο φορές το εξάμηνο. Η ΕΠΣ επιμελείται τη διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των Θεματικών Ενοτήτων και εισηγείται τυχόν αναθεωρήσεις της διδακτέας ύλης τους.

Η έκταση και το περιεχόμενο της ύλης των Θεματικών Ενοτήτων αξιολογούνται ιδιαιτέρως θετικά, αν και κατά τα επτά χρόνια λειτουργίας του προγράμματος έχουν ήδη γίνει κάποιες αναγκαίες προσαρμογές.

Πίνακας 1. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία (ΑΣΚ)

Θεματική Ενότητα	Κωδικός ΘΕ	Έτος Σπουδών	Μονάδες ECTS	Θεωρητική / Εργαστηριακή	Κορμού/ Επιλογής	Προαπαιτούμενες ΘΕ	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστήριο (Ε), Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση (ΟΣΣ)	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών
Κοινωνική και πολιτισμική ιστορία του αθλητισμού και των σπορ	ΑΣΚ50	1 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 508
Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του αθλητισμού και των σπορ: θεωρία και μέθοδος	ΑΣΚ51	1 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 509
Ιστορία της Φυσικής Αγωγής	ΑΣΚ52	1 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 509-510
Κοινωνικές και πολιτικές λειτουργίες της Φυσικής Αγωγής	ΑΣΚ53	1 ^ο – 2 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 510
Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους I: η κοινωνική οργάνωση και εξέλιξη των κοινοτήτων σπαδών	ΑΣΚ54	1 ^ο – 2 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 510
«Παραβατικότητα» και «βία» στους αθλητικούς χώρους	ΑΣΚ55	1 ^ο – 2 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 511
Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους II: σπαδικές ταυτότητες και κουλτούρα	ΑΣΚ60	2 ^ο -1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 511
Ζητήματα κοινωνικού ελέγχου στους αθλητικούς χώρους	ΑΣΚ61	2 ^ο -1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 511-512

Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του σώματος και του φύλου	ΑΣΚ62	2 ^ο -1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 512
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	ΑΣΚΔΕ- ΑΣΚ63	2 ^ο -2 ^ο	30	Θεωρητική	Κορμού	9ΘΕ		http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 512-513

Πρακτική άσκηση

Στο Πρόγραμμα Σπουδών δεν υπάρχει θεσμοθετημένη πρακτική άσκηση των φοιτητών. Ωστόσο, το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών και φοιτητριών του Προγράμματος εργάζονται σε επαγγέλματα συναφή με το αντικείμενο σπουδών του Προγράμματος (εκπαιδευτικοί σε ποσοστό που ξεπερνά το 80%, εργαζόμενοι σε διάφορους αθλητικούς φορείς ή την Τοπική Αυτοδιοίκηση 15% κ.ά.) και σπουδάζουν ακριβώς για να βελτιώσουν τις γνώσεις και δεξιότητες που απαιτεί η δουλειά τους.

Εκτός του γεγονότος ότι η μεγάλη πλειονότητα των φοιτητών του ΠΜΣ εργάζονται ήδη, ανασταλτικό παράγοντα στη θεσμοθέτηση προγράμματος πρακτικής άσκησης αποτελεί η μεγάλη γεωγραφική τους διασπορά. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει τη σχετική στρατηγική και σταθερή συνεργασία με συγκεκριμένους φορείς και οργανισμούς.

Ωστόσο, το ΠΜΣ είναι ανοικτό στην αξιολόγηση σχετικών προτάσεων.

Εξεταστικό σύστημα

Για να ολοκληρώσουν επιτυχώς οι φοιτητές μια Θεματική Ενότητα, απαιτούνται τα ακόλουθα:

1. Να εκπονήσουν δύο Σύντομες Γραπτές Εργασίες έκτασης 600-700 λέξεων η καθεμία· η αξιολόγησή τους συνεισφέρει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού κατά 10% η καθεμία.
2. Να εκπονήσουν την Εξαμηνιαία Εργασία, έκτασης 2000-2500 λέξεων· η αξιολόγησή της συνεισφέρει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού κατά 20%.
3. Να συμμετέχουν στις Τελικές ή Επαναληπτικές Εξετάσεις· η αξιολόγησή τους συνεισφέρουν στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού κατά 60%.
4. Δικαίωμα συμμετοχής στις τελικές εξετάσεις κατοχυρώνεται εάν συγκεντρωθεί τουλάχιστον το 50% του αθροίσματος του δυνητικά άριστα από το σύνολο των αξιολογούμενων εργασιών, ήτοι 20 μονάδες συνολικά από τις 100, στη βάση των συντελεστών βαρύτητας που αναφέρονται στα σημεία 1 και 2.
5. Η βαθμολογία των γραπτών εργασιών (ΜΓΕ και ΓΕ) ενεργοποιείται μόνο με βαθμολογία ίσης ή άνω της βάσης (≥ 5) στις τελικές ή επαναληπτικές εξετάσεις, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση της κάθε Θεματικής Ενότητας.
6. Εάν δεν προσέλθουν στην Τελική Εξέταση, ή αν προσέλθουν μα δεν επιτύχουν την βαθμολογική βάση, έχουν το δικαίωμα να δοκιμαστούν στην Επαναληπτική Εξέταση. Εάν ξανά αποτύχουν δικαιούνται να εξεταστούν εκ νέου στην εξεταστική του αμέσως επόμενο εξάμηνο. Στην περίπτωση αυτή κατοχυρώνουν τον βαθμό που έχουν ήδη λάβει στις δύο Σύντομες και την Εξαμηνιαία Εργασία (σημεία 1 και 2). **Παρομοίως και κατά το τρίτο στη σειρά ακαδημαϊκό εξάμηνο. Αν όμως αποτύχουν και στην τρίτη ευκαιρία, είναι αναγκασμένοι να εγγραφούν εκ νέου στη Θεματική Ενότητα και να ανταποκριθούν στο σύνολο των υποχρεώσεων.** Σημειώνεται, ότι οι Θεματικές Ενότητες για τις οποίες έχουν ενδεχομένως κατοχυρώσει δικαίωμα Εξετάσεων, δεν προσμετρούνται στο σύνολο των Θεματικών Ενότητων στις οποίες έχουν ανά εξάμηνο το δικαίωμα να εγγραφούν με πλήρεις υποχρεώσεις.
7. Εκτός των βαθμολογούμενων εργασιών, οι φοιτητές ενθαρρύνονται να συμμετέχουν στις εβδομαδιαίες Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης (ανά περίπτωση, ομάδες, συζήτησης, καταιγισμοί ιδεών, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής) που συνοδεύουν κάθε

μάθημα στην πλατφόρμα εκπαίδευσης· η συμμετοχή σε αυτές δεν είναι υποχρεωτική. Ωστόσο, συμβάλουν σημαντικά στη σταδιακή αφομοίωση και τη γνωστική οργάνωση του εκπαιδευτικού υλικού.

Σημειώνεται ότι τα θέματα των τελικών και επαναληπτικών εξετάσεων είναι ανοικτού τύπου (ερωτήσεις ανάπτυξης). Τέτοιου τύπου θέματα είναι απαραίτητα στα πεδία της κοινωνιολογίας, της ιστορίας και της ανθρωπολογίας, όπου βασικό ζητούμενο είναι η αξιολόγηση της δυνατότητας εννοιολόγησης από την πλευρά των φοιτητών.

Η εξεταστική διαδικασία αξιολογείται ανά εξάμηνο στις ΟΔΠ, όπου συμμετέχουν τόσο οι συντονιστές όσα και τα υπόλοιπα μέλη ΣΕΠ, τόσο πριν όσο και μετά την εξεταστική περίοδο. Στο πλαίσιο αυτό, προετοιμάζονται οι εξετάσεις και συζητείται η πορεία της διεξαγωγής τους.

Η εμπειρία από τη λειτουργία του εν λόγω εξεταστικού συστήματος δεν έχει αναδείξει κάποιο λειτουργικό πρόβλημα.

Οι τελικές εξετάσεις αποτελούν το βασικό εργαλείο για την εξασφάλιση της διαφάνειας των διαδικασιών αξιολόγησης, δεδομένου ότι προϋποθέτουν τον έλεγχο ταυτοπροσωπίας των εξεταζόμενων. Για τον λόγο αυτό έχουν αυξημένη βαθμολογική βαρύτητα στο συνολικό βαθμό κάθε Θεματικής Ενότητας (60%).

Σε ό,τι αφορά στις Διπλωματικές Εργασίες, η ανάθεση επίβλεψής τους γίνεται από το Διευθυντή Σπουδών του ΠΜΣ μετά την ανάρτηση της αρχικής πρότασης κάθε φοιτητή στη σχετική πλατφόρμα, βάση τα εξής κριτήρια:

1. Συνάφεια του επιστημονικού και ακαδημαϊκού προφίλ κάθε υποψήφιου επιβλέποντα-μέλους ΣΕΠ με τα προτεινόμενα θέματα.
2. Διαθεσιμότητα των υποψηφίων επιβλεπόντων-μελών ΣΕΠ να αναλάβουν συγκεκριμένο αριθμό Διπλωματικών Εργασιών.

Ο Α' επιβλέπωντας έχει την ευθύνη να επικοινωνήσει με τον/τους φοιτητή/ές που ανέλαβε και να συμβάλει στη διαμόρφωση του οριστικού θέματος της κάθε Διπλωματικής Εργασίας. Μετά από αυτό, ορίζεται για κάθε Διπλωματική Εργασία ένας Β' επιβλέπωντας, με κριτήριο πάντα την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη κάλυψη των επιστημονικών απαιτήσεων του θέματος.

Η εξέταση των Διπλωματικών Εργασιών είναι δημόσια, γεγονός που διασφαλίζει τα διαφάνεια των διαδικασιών αξιολόγησής τους. Η αξιολόγηση γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία εκτός από τον Α' και τον Β' επιβλέποντα συμμετέχει ένα ακόμα μέλος που ορίζεται από τον Διευθυντή Σπουδών του ΠΜΣ.

Βασικά κριτήρια για την αξιολόγηση των Διπλωματικών Εργασιών είναι τα εξής:

1. Ο βαθμός κατανόησης και αποσαφήνισης των θεωρητικών εννοιών που χρησιμοποιούνται από τον φοιτητή
2. Η συνεκτικότητα και η καταλληλότητα της μεθοδολογία συλλογής και ανάλυσης του υλικού
3. Η έκταση και η ποιότητα του πρωτογενούς εμπειρικού υλικού
4. Η έκταση και ο βαθμός αξιοποίησης των σχετικών δευτερογενών δεδομένων
5. Η βιβλιογραφική τεκμηρίωση της θεωρητικής και εμπειρικής ανάλυσης
6. Η συνεκτικότητα της δομής της εργασίας

7. Η πρωτοτυπία της ερευνητικής προσέγγισης

Διεθνής διάσταση Προγράμματος Σπουδών

Το ΠΜΣ είναι μοναδικό στην Ελλάδα και πρωτοπόρο σε διεθνές επίπεδο, αφού καλύπτει ένα ερευνητικό πεδίο με τη συνάρθρωση διαφορετικών επιστημονικών κλάδων. Ακολουθεί μια εστιασμένη στην έρευνα δοκιμή εννοιών και επιστημονικών όρων που προέρχονται από διαφορετικές επιστημονικές πειθαρχίες και επιχειρεί την ανάγνωση του αθλητισμού και των οργανώσεών του στο πλαίσιο ευρύτερων κοινωνικο-πολιτισμικών πραγματικοτήτων.

Η διδακτέα ύλη που έχει οργανωθεί και ακολουθείται στο πλαίσιο του προγράμματος κρίνεται πρωτοποριακή κατά το ότι αποτελεί καινοτόμα εκδοχή των διεπιστημονικών προσεγγίσεων. Επιπλέον, το ΠΜΣ ενθαρρύνει τη χρήση διεθνούς βιβλιογραφίας κατά την εκπόνηση των εργασιών των φοιτητών.

Το πρόγραμμα διδάσκεται εξολοκλήρου στην ελληνική γλώσσα.

Τέλος, αναφέρεται ότι το 2017 απονεμήθηκε στο ΠΜΣ το "E-xcellence Label for Associates in Quality" από την Ευρωπαϊκή Ένωση Πανεπιστημίων Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (EADTU).

Εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης όλων των ΠΣ εμπίπτει στην ετήσια διαδικασία αξιολόγησης των Σχολών σύμφωνα με τις προτεινόμενες από την ΕΘΑΑΕ αρχές και στοχεύει στην άντληση πληροφοριών για τον προσδιορισμό του επιπέδου ποιότητας όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Διάρκης στόχος της αξιολόγησης είναι η συνεισφορά στη συνεχόμενη ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, των Σχολών αλλά και των ΠΣ.

Επιπλέον, το ΠΣ αξιολογείται εσωτερικά ανά ακαδημαϊκό έτος από την/τον ΔΠΣ και την ΟΜΕΑ της Σχολής μέσω της συμπλήρωσης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΣ. Με βάση την έκθεση η Επιτροπή ΜΟΔΙΠ καταλήγει σε πόρισμα και ενδεχόμενες προτάσεις βελτίωσης το οποίο διαβιβάζεται στην/το ΔΠΣ του ΠΣ. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης αναρτάται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ.

Εξωτερική αξιολόγηση/πιστοποίηση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Η περιοδική πιστοποίηση των ΠΣ οργανώνεται από την ΕΘΑΑΕ και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Η πιστοποίηση του προγράμματος σπουδών, βάσει των εκθέσεων των επιτροπών, παρέχεται από την ΕΘΑΑΕ για συγκεκριμένη διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται επαναπιστοποίησή του. Η πιστοποίηση ποιότητας των ΠΣ λειτουργεί ως μέσο εξακρίβωσης της συμμόρφωσης του προγράμματος σπουδών με τις απαιτήσεις του προτύπου και ως καταλύτης για τη βελτίωσή του, ενώ μπορεί, επιπλέον, να προσφέρει νέες προοπτικές στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των απονεμόμενων τίτλων. Οι ακαδημαϊκές μονάδες και τα Ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν σταθερά υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της επιτροπής εμπειρογνομόνων για τη συνεχή βελτίωση του προγράμματος.

Μετά την παραλαβή της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης του ΠΣ, η ΜΟΔΙΠ σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ και Κοσμητεία) μελετά την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης για να αποφασίσει την υιοθέτηση μέρους ή του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης και την κατάρτιση του Σχεδίου

Δράσης. Στο Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής του ΠΜΣ, καταγράφονται οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν με τη χρήση των αναγκαίων πόρων και θα συμβάλουν στην επίτευξη βελτιώσεων και στην άρση των αδυναμιών που έχει εντοπίσει η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης. Το εγκεκριμένο από την Κοσμητεία Σχέδιο Δράσης του ΠΜΣ αποστέλλεται στη ΜΟΔΙΠ για τις αναγκαίες ενέργειες στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ. Μετά την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία της πιστοποίησης, η ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ, Κοσμητεία) αποτιμά τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, την πρόοδο που έχει συντελεστεί κατά την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης και συντάσσει τον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων». Στον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων» αποτυπώνονται: - τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, - ο βαθμός επίτευξης των αποτελεσμάτων, - οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση ως προς τις συστάσεις της εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης. Η Έκθεση Παρακολούθησης, αφού οριστικοποιηθεί μετά από συνεργασία της ΜΟΔΙΠ και της ακαδημαϊκής μονάδας (όπου απαιτείται), αποστέλλεται στην ΕΘΑΑΕ από τη ΜΟΔΙΠ και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ως συνοδευτικό έγγραφο της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης του ΠΣ.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία - ΑΣΚ» της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών (ΣΚΕ) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) αξιολογήθηκε από Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης κατά τις ημερομηνίες 16-21 Οκτωβρίου 2023.

Το τελικό αποτέλεσμα της Επιτροπής ήταν ότι, το Πρόγραμμα Σπουδών ΑΣΚ **συμμορφώνεται πλήρως (Fully Compliant)** με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΜΣ της ΕΘΑΑΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) για το επίπεδο σπουδών 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η διάρκεια της πιστοποίησης του ΠΜΣ ΑΣΚ ορίστηκε για πέντε έτη, από **20-12-2023** έως **19-12-2028**.

Η Έκθεση Παρακολούθησης του ΠΜΣ ΑΣΚ θα συνταχθεί και θα υποβληθεί στην ΕΘΑΑΕ πριν την λήξη της διετίας από την έναρξη ισχύος της πιστοποίησης, ήτοι έως 19/11/2025.

Β' μέρος: Στατιστικά Στοιχεία Τρέχοντος Ακαδημαϊκού Έτους και Συμπεράσματα

1. Σε τι ποσοστό κατακτήθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ΠΣ γι' αυτό το ακαδημαϊκό έτος; Τι συνέβαλε στις περιπτώσεις που υπήρξε μεγάλη απόκλιση από τους στόχους;

Η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης του ΠΜΣ είναι υψηλού επιπέδου, επιτυγχάνοντας έτσι σε μεγάλο βαθμό έναν από τους κύριους στόχους του προγράμματος. Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι τέτοια ώστε να εξασφαλίζεται η συνεχής υποστήριξη των φοιτητών στις σπουδές τους. Όσον αφορά τα ποσοστά επίτευξης των στόχων που έθεσε το ΠΜΣ, για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, κινήθηκαν σε υψηλά επίπεδα. Ειδικότερα, βελτιώθηκε σημαντικά το ποσοστό των φοιτητών που συμμετείχαν στις διαδικασίες αξιολόγησης. Τροποποιήθηκε το υλικό μελέτης στο σύνολο των ΘΕ του προγράμματος. Αναπτύχθηκαν δράσεις για την προβολή του ΠΜΣ και πραγματοποιήθηκε η έκδοση του πρώτου τεύχους του περιοδικού «Αθλητισμός και Κοινωνικές Επιστήμες» (<https://ejournals.lib.uoc.gr/sport/issue/view/156>). Στη έκδοση του περιοδικού συμμετείχαν, ως μέλη της συντακτικής επιτροπής αλλά και ως συντάκτες άρθρων, ο Διευθυντής και μέλη ΣΕΠ του ΠΜΣ ενώ ενθαρρύνθηκε η δημοσίευση των αποτελεσμάτων των ερευνών που διενήργησαν φοιτητές του ΠΜΣ, στο πλαίσιο εκπόνησης των διπλωματικών τους εργασιών.

Χαμηλό ήταν το ετήσιο ποσοστό (7.3%) νεοεισαχθέντων φοιτητών ως προς τις προτεινόμενες θέσεις του ΠΜΣ. Η μείωση του ποσοστού των αιτήσεων, θεωρούμαι ότι θα μπορούσε να αποδοθεί: στην ελλιπή ανάδειξη της σημαντικότητας διερεύνησης του αθλητικού φαινομένου από τις κοινωνικές επιστήμες και της θεσμικής καινοτομίας που συνιστά το εν λόγω πρόγραμμα προς την κατεύθυνση αυτή. Επιπλέον, στη ίδρυση νέου ΠΜΣ στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του ΕΑΠ που απευθύνεται σε αντίστοιχες επαγγελματικές ομάδες στις οποίες απευθύνεται και το ΠΜΣ της ΑΣΚ. Καθώς επίσης στην οικονομική κρίση η οποία έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές σε κάθε πτυχή της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας του πληθυσμού.

2. Πώς κρίνετε τη βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών διασφαλίζεται με τη διατήρηση του υψηλού επιπέδου σπουδών και με τη συνεχή βελτίωση οργανωτικών και λοιπών διοικητικών ζητημάτων καθώς και με διάφορες προωθητικές ενέργειες όπως η προβολή του ΠΜΣ σε σχετικούς ιστότοπους ή η συμμετοχή σε εκδηλώσεις που σχετίζονται με το αντικείμενο του ΠΜΣ.

Πίνακας 2. Επιτομή στοιχείων του αξιολογούμενου ΠΣ

	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019
Συνολικός αριθμός φοιτητών	137	167	189	165	180
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	300	300	300	300	300
Συνολικός αριθμός αιτήσεων	40	37	104	53	59
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	22	32	80	36	46
Συνολικός αριθμός αποφοίτων	55	46	32	34	30
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	1

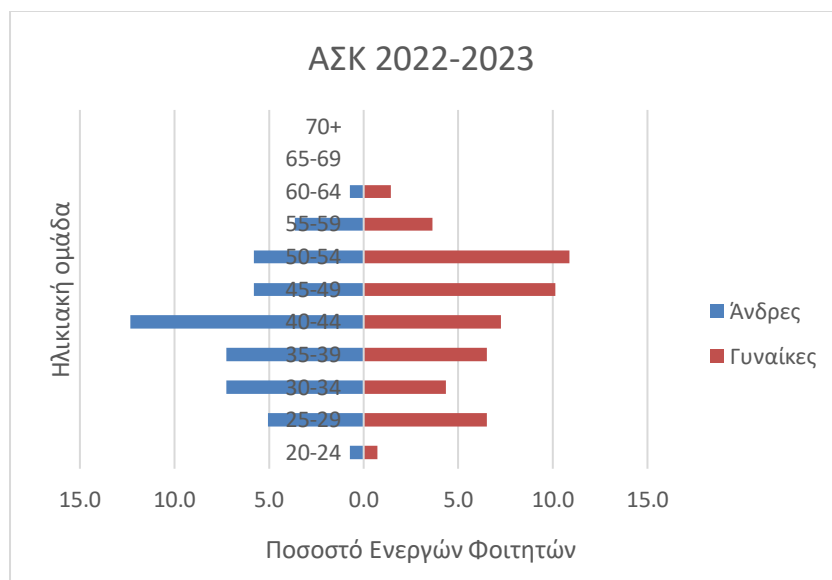
Σύνολο ΘΕ	10	10	10	10	10
Σύνολο Υποχρεωτικών ΘΕ	10	10	10	10	10
Σύνολο ΘΕ Επιλογής	0	0	0	0	0
Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	8.2	8.16	8.02	7.74	8.01

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Το ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων φοιτητών είναι 55% (δηλαδή εκείνων που γίνονται δεκτοί επί συνόλου υποβληθέντων αιτήσεων) ενώ για όλη την περίοδο λειτουργίας το ποσοστό αποδοχής κατά μέσο όρο είναι 75%.

Το ακαδ. έτος 2022-2023 δεν συμμετείχαν αλλοδαποί φοιτητές στο ΠΣ.

Τα ποσοστά ενεργών φοιτητών για το ακαδ. έτος 22-23, ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα αποτυπώνονται στο παρακάτω γράφημα:

Γράφημα 1: Κατανομή ενεργών φοιτητών (%) ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα

Πίνακας 3. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία (ΑΣΚ)

	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A	2021-2022	2021-2022 B	2021-2022 A	2020-2021	2020-2021 B	2020-2021 A	2019-2020	2019-2020 B	2019-2020 A	2018-2019	2018-2019 B	2018-2019 A
Μεταπτυχιακοί φοιτητές	137	89	129	167	129	151	189	152	158	165	127	145	180	160	155
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Πίνακας 4. Εξέλιξη των εισερχομένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία (ΑΣΚ)

	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A	2021-2022	2021-2022 B	2021-2022 A	2020-2021	2020-2021 B	2020-2021 A	2019-2020	2019-2020 B	2019-2020 A	2018-2019	2018-2019 B	2018-2019 A
Σύνολο προσφερομένων θέσεων	300	150	150	300	150	150	300	150	150	300	150	150	300	150	150
Σύνολο αιτήσεων	40	12	28	37	9	28	104	36	68	53	25	28	59	35	24
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	22	6	16	32	7	25	80	29	51	36	17	19	46	24	22
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αριθμός αποφοίτων	55	24	31	46	24	22	32	15	17	34	13	21	30	21	9

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Στοιχεία Εξετάσεων -Εγκατάλειψη σπουδών (Drop out)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΜΕΑ, το 2022-23 υπήρχαν 325 εγγραφές φοιτητών σε Θεματικές Ενότητες για τις οποίες το 93,8% των φοιτητών συμμετείχε σε τουλάχιστον μια εξέταση και εκ των οποίων το 100% ολοκλήρωσε τη Θεματική Ενότητα (το ποσοστό επιτυχόντων σε σχέση με όσους εγγράφηκαν στη Θεματική Ενότητα είναι 93,8%).

Ο μέσος χρόνος λήψης του τίτλου του Προγράμματος Σπουδών είναι 3,55 έτη με μέσο ποσοστό εγκατάλειψης σπουδών 19,4% από τους οποίους το 86,6% είχαν εγγραφεί σε Θεματική Ενότητα μόνο μια χρονιά και το 38,2% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχαν δώσει έστω και μια εργασία). Το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 εγκατέλειψαν τις σπουδές τους το 17,4% των εγγεγραμμένων, εκ του οποίου:

- το 4,3% διαγράφηκε πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους (δεν είχε δηλώσει Θεματική Ενότητα)
- το 50% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχε δώσει έστω και μια εργασία).

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού και διάρκεια σπουδών των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία (ΑΣΚ)

Έτος Εισαγωγής	Εγγραφέντες Νεοεισερχόμενοι	Αποφοιτήσαντες διάρκεια σπουδών							Μη αποφοιτήσαντες (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Διακόψαντες	Ποσοστιαία αναλογία		
		K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	>K+6			Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Συνολικό ποσοστό όσων διέκοψαν
2016-2017	119	5	33	12	16	5	0	0	48	29	59.66%	40.34%	24.37%
2017-2018	72	2	21	5	8	6	0	0	30	11	58.33%	41.67%	15.28%
2018-2019	46	3	12	8	2	0	0	0	21	8	54.35%	45.65%	17.39%
2019-2020	36	5	12	2	0	0	0	0	17	7	52.78%	47.22%	19.44%
2020-2021	80	22	20	0	0	0	0	0	38	18	52.50%	47.50%	22.50%
2021-2022	32	7	0	0	0	0	0	0	25	4	21.88%	78.13%	12.50%
2022-2023	22	0	0	0	0	0	0	0	22	4	0.00%	100.00%	18.18%

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία (ΑΣΚ)

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός Αριθμός Αποφοίτων	Κατανομή βαθμών (αριθμός αποφοίτων και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2018-2019	29	0 0%	2 6.67%	18 60%	9 33.33%	8.01
2019-2020	23	0 0.00%	2 8.70%	16 69.57%	4 17.39%	7.74
2020-2021	32	0 0.00%	2 6.25%	19 59.38%	11 34.38%	8.02
2021-2022	46	1 2.17%	2 4.35%	28 60.87%	15 32.61%	8.16
2022-2023	55	0 0.00%	2 3.64%	28 50.91%	25 45.45%	8.2
Σύνολο*	185	1 0.54%	10 5.41%	109 58.92%	64 34.59%	8.05

* σύνολο και μέσος όρος τελευταίων 5 χρόνων

Εσωτερική αξιολόγηση από τους φοιτητές και Συντονιστές

Το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, το Α' εξάμηνο, οι φοιτητές του ΑΣΚ κατά μέσο όρο αξιολόγησαν τους Καθηγητές τους με 4,47, το Εκπαιδευτικό Υλικό που τους παρέχεται με 4,28, την Οργάνωση των Θεματικών τους Ενοτήτων με 4,07, την Οργάνωση των Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων με 3,99 και τις Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες με 4,11. Στην αξιολόγηση είχαν δικαίωμα συμμετοχής 153 φοιτητές/τριες και συμμετείχαν σε αυτή 64 (ποσοστό συμμετοχής 41,8%). Ο μέσος όρος της αξιολόγησης των Συντονιστών προς τους αντίστοιχους Καθηγητές των ΘΕ ήταν 4,88.

Αντίστοιχα, το Β' εξάμηνο, οι φοιτητές του ΑΣΚ κατά μέσο όρο αξιολόγησαν τους Καθηγητές τους με 4,32, το Εκπαιδευτικό Υλικό που τους παρέχεται με 4,25, την Οργάνωση των Θεματικών τους Ενοτήτων με 4,06, την Οργάνωση των Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων με 4,12 και τις Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες με 4,10. Στην αξιολόγηση είχαν δικαίωμα συμμετοχής 106 φοιτητές/τριες και συμμετείχαν σε αυτή 57 (ποσοστό συμμετοχής 53,7%). Ο μέσος όρος της αξιολόγησης των Συντονιστών προς τους αντίστοιχους Καθηγητές των ΘΕ ήταν 4,87.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Πίνακας 7. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία (ΑΣΚ)

Θεματική Ενότητα	Συντονιστής	Αριθμός ΟΣΣ/ Εργαστηρίων	Αριθμός Εργασιών	Εκπαιδευτικό Υλικό	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός Διδασκόντων	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Χρήση ΤΠΕ
Κοινωνική και πολιτισμική ιστορία του αθλητισμού και των σπορ - ΑΣΚ50-Α	ΧΟΥΜΕΡΙΑΝΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	3	18	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Κοινωνική και πολιτισμική ιστορία του αθλητισμού και των σπορ - ΑΣΚ50-Β	ΧΟΥΜΕΡΙΑΝΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	3	18	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του αθλητισμού και των σπορ: θεωρία και μέθοδος - ΑΣΚ51-Α	ΤΖΑΝΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	3	19	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του αθλητισμού και των σπορ: θεωρία και μέθοδος - ΑΣΚ51-Β	ΤΖΑΝΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	3	19	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ιστορία της Φυσικής Αγωγής - ΑΣΚ52-Α	ΑΛΜΠΑΝΙΔΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	3	3	17	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ιστορία της Φυσικής Αγωγής - ΑΣΚ52-Β	ΑΛΜΠΑΝΙΔΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	3	3	17	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Κοινωνικές και Πολιτικές λειτουργίες της Φυσικής Αγωγής - ΑΣΚ53-Α	ΑΛΜΠΑΝΙΔΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	3	3	34	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Κοινωνικές και Πολιτικές λειτουργίες της Φυσικής Αγωγής - ΑΣΚ53-Β	ΑΛΜΠΑΝΙΔΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	3	3	34	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους I: η κοινωνική οργάνωση και εξέλιξη των κοινοτήτων οπαδών - ΑΣΚ54-Α	ΧΟΥΜΕΡΙΑΝΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	3	21	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους I: η κοινωνική οργάνωση και εξέλιξη των κοινοτήτων οπαδών - ΑΣΚ54-Β	ΧΟΥΜΕΡΙΑΝΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	3	21	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Παραβατικότητα και "βία" στους αθλητικούς χώρους - ΑΣΚ55-Α	ΚΟΤΑΡΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	30	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Παραβατικότητα και "βία" στους αθλητικούς χώρους - ΑΣΚ55-Β	ΚΟΤΑΡΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	30	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους II: οπαδικές ταυτότητες και κουλτούρα - ΑΣΚ60-Α	ΧΟΥΜΕΡΙΑΝΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	3	24	1	1	Ναι	Ναι	Ναι

Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους II: οπαδικές ταυτότητες και κουλτούρα - ΑΣΚ60-B	ΧΟΥΜΕΡΙΑΝΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	3	24	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ζητήματα κοινωνικού ελέγχου στους αθλητικούς χώρους - ΑΣΚ61-A	ΚΟΤΑΡΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	33	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ζητήματα κοινωνικού ελέγχου στους αθλητικούς χώρους - ΑΣΚ61-B	ΚΟΤΑΡΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	33	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του σώματος και του φύλου - ΑΣΚ62-A	ΤΖΑΝΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	3	29	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του σώματος και του φύλου - ΑΣΚ62-B	ΤΖΑΝΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	3	29	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία -ΑΣΚ63-A							Ναι	Ναι	Ναι
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία -ΑΣΚ63-B							Ναι	Ναι	Ναι

Εξεταστικό σύστημα

Πίνακας 8. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Αθλητικές Σπουδές: Κοινωνιολογία, Ιστορία, Ανθρωπολογία (ΑΣΚ)

Θεματική Ενότητα	Αριθμός Εγγεγραμμένων Φοιτητών	Αριθμός Συμμετεχόντων Φοιτητών στις Εξετάσεις	Αριθμός Επιτυχόντων Φοιτητών	Αριθμός Φοιτητών που αξιολόγησαν	Αριθμός Φοιτητών με δυνατότητα αξιολόγησης	Ποσοστό Επιτυχίας στις εξετάσεις
Κοινωνική και πολιτισμική ιστορία του αθλητισμού και των σπορ - ΑΣΚ50-Α	13	10	10	7	12	100%
Κοινωνική και πολιτισμική ιστορία του αθλητισμού και των σπορ - ΑΣΚ50-Β	8	7	7	3	7	100%
Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του αθλητισμού και των σπορ: Θεωρία και μέθοδος - ΑΣΚ51-Α	11	10	10	6	10	100%
Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του αθλητισμού και των σπορ: Θεωρία και μέθοδος - ΑΣΚ51-Β	8	7	7	3	8	100%
Ιστορία της Φυσικής Αγωγής - ΑΣΚ52-Α	14	12	12	9	13	100%
Ιστορία της Φυσικής Αγωγής - ΑΣΚ52-Β	9	9	9	4	9	100%
Κοινωνικές και Πολιτικές λειτουργίες της Φυσικής Αγωγής - ΑΣΚ53-Α	15	15	15	8	15	100%
Κοινωνικές και Πολιτικές λειτουργίες της Φυσικής Αγωγής - ΑΣΚ53-Β	8	8	8	6	8	100%
Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους I: η κοινωνική οργάνωση και εξέλιξη των κοινοτήτων οπαδών - ΑΣΚ54-Α	14	12	12	9	14	100%
Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους I: η κοινωνική οργάνωση και εξέλιξη των κοινοτήτων οπαδών - ΑΣΚ54-Β	16	15	15	12	15	100%
Παραβατικότητα και "βία" στους αθλητικούς χώρους - ΑΣΚ55-Α	20	19	19	7	20	100%
Παραβατικότητα και "βία" στους αθλητικούς χώρους - ΑΣΚ55-Β	12	10	10	7	12	100%
Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους II: οπαδικές ταυτότητες και κουλτούρα - ΑΣΚ60-Α	23	23	23	7	23	100%
Οι φίλαθλοι και οι κόσμοι τους II: οπαδικές ταυτότητες και κουλτούρα - ΑΣΚ60-Β	16	16	16	7	16	100%
Ζητήματα κοινωνικού ελέγχου στους αθλητικούς χώρους - ΑΣΚ61-Α	24	24	24	5	24	100%
Ζητήματα κοινωνικού ελέγχου στους αθλητικούς χώρους - ΑΣΚ61-Β	14	14	14	7	14	100%
Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του σώματος και του φύλου - ΑΣΚ62-Α	22	22	22	6	22	100%
Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία του σώματος και του φύλου - ΑΣΚ62-Β	17	17	17	8	17	100%
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - ΑΣΚ63-Α	44	32	32			100%
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - ΑΣΚ63-Β	31	24	24			100%

3. Συμπεράσματα

Θετικά στοιχεία του ΠΣ όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Τα κυριότερα θετικά σημεία του ΠΜΣ, όπως αποτιμώνται μετά τα πρώτα έτη λειτουργίας του προγράμματος, συνοψίζονται ως εξής:

- Αποτελεί ένα σύγχρονο και ευέλικτο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, που σχεδιάστηκε με βάση τα πιο σύγχρονα διεθνή πρότυπα και συνδυάζει την ακαδημαϊκή γνώση και την πρακτική εμπειρία από τους επιστημονικούς κλάδους της Ιστορίας, της Ανθρωπολογίας και της Κοινωνιολογίας. Είναι το μοναδικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα σε πανεπιστημιακό επίπεδο στον ελλαδικό χώρο, και ένα από τα ελάχιστα σε παγκόσμιο επίπεδο, που ασχολείται με την Ιστορία, την Ανθρωπολογία και την Κοινωνιολογία του αθλητισμού. Πρόκειται εν ολίγοις για ένα ΠΣ αξιόλογο, που παραμένει καινοτόμο.
- Το Πρόγραμμα προσελκύει έναν σταθερό αριθμό φοιτητών. Έχει μικρό ποσοστό φοιτητών που δεν ολοκληρώνουν τη φοίτησή τους και εγκαταλείπουν πρόωρα.
- Έχουν προταθεί και ενεργοποιηθεί μια σειρά από δράσεις για την ανανέωση του εκπαιδευτικού υλικού μελέτης. Επιπλέον, σε διάφορες Θεματικές Ενοότητες προκύπτουν συχνά δυνατότητες περαιτέρω σύνδεσης της φοίτησης με πολιτισμικές πρακτικές (επισκέψεις σε αθλητικούς χώρους και αθλητικές συναντήσεις κ.ά.) που ενισχύουν την εκπαιδευτική διαδικασία.
- Το πρόγραμμα στοχεύει στην υψηλή ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας καθώς στο Πρόγραμμα απασχολούνται ως μέλη ΣΕΠ καταξιωμένα μέλη ΔΕΠ από ελληνικά ΑΕΙ αλλά και μέλη ΣΕΠ με εξειδικευμένη επαγγελματική εμπειρία στο αντικείμενο. Εκτός από θεωρητικές γνώσεις, προσφέρει στους φοιτητές τη δυνατότητα να εμβαθύνουν σε θέματα Ιστορίας, Ανθρωπολογίας και Κοινωνιολογίας της Φυσικής Αγωγής και του αθλητισμού μέσα από μια σειρά μελετών περίπτωσης (case studies).

Ευρήματα / αδυναμίες / κίνδυνοι όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Ως κυριότερα αρνητικά σημεία του Προγράμματος καταγράφονται τα εξής:

- Η έλλειψη μόνιμου διδακτικού προσωπικού, αφού το ΠΜΣ υποστηρίζεται αποκλειστικά από συμβασιούχους ΣΕΠ. Καθώς η σύνθεση του συνεργαζόμενου διδακτικού προσωπικού δεν είναι σταθερή, δυσχεραίνεται σημαντικά η στρατηγική ανάπτυξης του ΠΣ.
- Διαδικασίες όπως τροποποιήσεις και επικαιροποιήσεις του ΠΣ μπορεί να είναι αργές και γραφειοκρατικές δεδομένου ότι όλες οι αποφάσεις λαμβάνονται τελικά από τη Διοικούσα Επιτροπή του ιδρύματος.
- Ανομοιογένεια των φοιτητών του σε ό,τι αφορά στην επιστημονική τους «προέλευση». Ειδικά οι φοιτητές που δεν προέρχονται από τον χώρο των κοινωνικών επιστημών αντιμετωπίζουν, όχι σπάνια, δυσκολίες με το εννοιολογικό, θεωρητικό και μεθοδολογικό περιεχόμενο των Θεματικών Ενοτήτων του ΠΜΣ.

Προτάσεις βελτίωσης του ΠΣ

Προτάσεις πλάνου δράσης από το ΠΜΣ για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

- Ενίσχυση των δράσεων προβολής και κοινωνικής σύνδεσης του ΠΜΣ.
- Ενίσχυση των σχέσεων με φορείς και οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο χώρο του Αθλητισμού.
- Ενίσχυση των σχέσεων με την επιστημονική κοινότητα μέσω συνεργασιών, διαπροσωπικών επαφών, ημερίδων, συνεδρίων, κ.λπ.
- Συστηματική προβολή και δημοσιοποίηση του περιεχομένου, των μαθησιακών αποτελεσμάτων του Προγράμματος καθώς και των προοπτικών απασχόλησης αποφοίτων μέσω της συμμετοχής σε σχετικές εκδηλώσεις, της διακίνησης διαφημιστικών φυλλαδίων και άλλου προωθητικού υλικού, της προβολής σε ιστοσελίδες με εκπαιδευτικό περιεχόμενο, κ.λπ.
- Ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών με παρεμφερή Ιδρύματα ή Προγράμματα του εξωτερικού.
- Προβολή του ΠΣ προς τα έξω μέσω Ημερίδων, Συνεδρίων, άλλων και πολιτιστικών δράσεων/ εκδηλώσεων, αλλά και μέσω πρωτοβουλιών του ίδιου του ΕΑΠ
- Διερεύνηση της δυνατότητας ανάπτυξης πρόσθετου υλικού (π.χ. βιντεο-διαλέξεις, σύντομα εκπαιδευτικά βίντεο) σε συνεργασία με άλλα προγράμματα της Σχολής.

Στο πλαίσιο διεύρυνσης των αντικειμένων του ΠΣ, επεξεργαζόμαστε την εισαγωγή μιας νέας Θεματικής Ενότητας η οποία θα έχει ως στόχο την ανάπτυξη γνώσεων και ερευνητικών δεξιοτήτων σχετικά με τους θεσμούς, τις διαδικασίες, τους στόχους και τα αποτελέσματα των δημόσιων πολιτικών για τον αθλητισμό και τη Φυσική Αγωγή στην εκπαίδευση. Η συγκεκριμένη Θεματική Ενότητα μπορεί να εισαχθεί ως υποχρεωτική στο 3ο εξάμηνο σπουδών, με παράλληλη μετατροπή των ήδη προβλεπόμενων Θεματικών Ενότητων του ίδιου εξαμήνου σε κατ' επιλογήν υποχρεωτικές (οι φοιτητές να επιλέγουν 2 εξ αυτών).